

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.
Tel.: 06 – 30/2608356
e-mail: labirint@t-email.hu

BALATON-FELVIDEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG	
2015 FEBR 11	
Értékelés:	
Szám:	1093/2015
Ugyanl.: Korbély B	
Előzmény:	

11

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Korbély Barnabás r.

Kedves Barna!

Beszámolónk a korábbi évekhez viszonyított szűkösségét és munkánk intenzitásának csökkenését nem elhivatottságunk mértékének hiánya okozza, csupán anyagi létünk befolyásolja. Egyesületünknek mára már nincs támogatója, tagjaink erőforrásai lecsökkentek (munkanélküliség, minimál bér, barlangászok TB biztosítás hiánya, költségek megnövekedése) ebből adódóan az utánpótlás nevelése is nagyon nehézkes. De dolgozunk tovább ahogy tudunk.

Baráti üdvözléssel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

Cserszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Acheron kútbarlangban

2014 – ben végzett munkájáról

31 év után az Acheron - kútbarlangban

FOTÓDOKUMENTÁCIÓ KÉSZÍTÉSE A LEHETSÉGES FELTÁRÓ KUTATÁS MIATT.

ACHERON - KÚTBARLANG / SZINONIMA: BIRKÁS KOVÁCS - FÉLE KÚTBARLANG

A barlangot 1957 - ben Cserszegtomajon B. Kovács János udvarán kútásás során fedezték fel 28 m mélyen. 1983 -ban az Acheron Barlangkutató Csoport átvizsgálta és 200 m hosszú barlangjáratot fedezett fel.

A Labirint Barlangkutató Csoport 2014 - ben kutatási engedélyt kapott, ezen engedély birtokában a kút tulajdonosával leegyeztetve október elején lementünk a kútba, hogy a barlang ÉNy - i ágáról fotódokumentációt készítsünk továbbkutatás céljából.

Megállapításunk, hogy képzett barlangászok számára is a barlang túrákra alkalmatlan!

Kérjük a Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy engedélyt ne is adjon ki rá. Mivel magánterületen van a barlang bejárata, kutatási engedélyünk birtokában is csak a tulajdonos, csak a baráti ismeretség révén engedett be a területre. Mivel ezen alkalommal csak az ÉNy-i ágat tudtuk

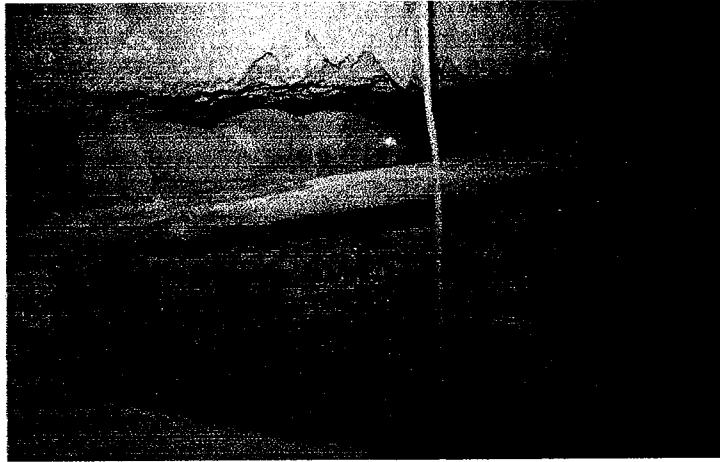
fotódokumentálni ill. kitöltési agyag mintavételezését megoldani, így a tulajdonossal megegyezve 2015. tavaszán egy újabb leszállást engedélyez a barlangba. Továbbiakban a barlangot békén kell hagyni.

További kutatását a rendkívüli körülmények (lapos, sáros, vizes, agyagos a kitöltés miatt) rendkívül nehéz és körülményes. A kitermelt anyagot csak a felszínre lehetne kihordani, mely magántulajdon, a tulajdonos beleegyezése nélkül nem lehetséges.

Barlangi kitöltés-vizsgálatok

Mintákat vettünk a barlangban későbbi kőzettani vizsgálatokhoz:

Az Acheron - kútbarlangban a ÉNy- i-ágban limonit-cseppköveket, ill. a különböző kitöltéseket mintáztuk meg. Figyeltünk arra, hogy a barlang eredeti állapotát ne változtassuk meg.

A barlang 28 m mélyen nyíló bejárata

A barlangra jellemző limonit cseppkövek

A barlang ÉNy – i omladékos végpontja

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Csersegtomaj, Barát u. 3.
Tel.: 06 – 30/2608356
e-mail: labirint@t-email.hu

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság
8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület Csersegtomaji kútbarlangban 2014 – ben végzett munkájáról

A Csersegtomaji - kútbarlangban végzett tudományos vizsgálatok

Vízminőségi vizsgálatok a Csersegtomaji-kútbarlangban / Írta: Fehér Katalin

A barlang több pontján tapasztaltunk beszivárgást. Ezért 2014-ben, együttműködve a Pagony Barlangkutató Csoporttal, a barlang két pontján vízmintát vettünk.

Az 52 m mélységben található barlang járatrendszere a triász dolomit és a pannonban rátelepült homokkő határán alakult ki a hévizek oldó hatására. Az egykori dolomiffelszín hosszú ideig karsztos lepusztulásnak volt kitéve, az erre települő vastag üledék - jórészt homokkő - kitöltötte a dolomit mélyedéseit, behatolva a legkisebb repedésekbe is. A dolomit kioldódásával képződött üregek boltozatát ezért homokkő alkotja, konzerválva a kioldott dolomit fosszilis domborzatának negatív lenyomatát. A falakat alkotó homokkő jelentős vastagságban átkovásodott, igen kemény kvarcittá alakult.

A barlang feletti kőzetösszetétel nem homogén összetételű, kisebb-nagyobb vastagságban agyagos rétegeket, ill pirít-markazit zárványokat is tartalmaz. Az agyagrétegek képesek megvezetni a talajvizet, így lehetséges, hogy a barlang egy-két pontján beszivárgás tapasztalhatunk, bár a mészkőben képződött barlangokkal ellentétben a geológiai körülmények itt nem valószínűsíthők a beszivárgást.

A két ponton (Alba Regia- és Toldy-terem) vett mintákat a Pagony Barlangkutató Csoport vizsgálta az ELTE Környezet- és Tájföldrajzi Tanszék laboratóriumában.

A 10/2000. (VI. 2.) KÖM-EÜM-FVM-KHVM együttes rendelet a felszín alatti víz és a földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékekről csak a szulfát és a nitrát esetében határoz meg szennyezettségi (250, 25 mg/l), ill fokozottan érzékeny terület esetében intézkedési szennyezettségi határértéket (500, 80 mg/l), így az értékelésnél az 201/2001 (X.25) sz Kormányrendelet ivóvízre hatályos indikátor vízminőségi jellemzők határértékeit alkalmaztuk.

A mérési eredményeket az 1. táblázat tartalmazza. A fajlagos vezetőképesség az összes oldott sótartalommal arányos. Mindkét mérőhelyen határérték feletti értéket mértünk. Az összes keménység egy kisebb része a hidrogén-karbonáthoz, nagyobb része a szulfáthoz kapcsolódik. A szulfát egy nagyságrenddel meghaladja a határértéket. A klorid, a nátrium és a kálium értéke alacsony. A nitrogén-formákat és az o-foszfátot nem tudtuk kimutatni, koncentrációjuk nem érte el a mérési határt (mh.alatt).

1. táblázat A Cserszegtomaji-kútbarlang beszivárgó vizei

Minta neve	Alba Regia-terem	Toldy-terem	határérték
pH	6.9	7.0	6.5-9.5
Fajlagos vezetőképesség $\mu\text{S}/\text{cm}$	2940	2630	2500
Lúgosság mgeé/l	4.3	2.6	
HCO ₃ mg/l	262.3	158.6	
Összes-keménység mgeé/l	37.6	39.4	
Kalcium mg/l	528.8	510.3	
Magnézium mg/l	136.2	168.9	
Állandó keménység mgeé/l	33.3	36.8	
Klorid mg/l	7.1	7.1	250.0
Nitrát mg/l	m.h.alatt	m.h.alatt	50.0
Nitrit mg/l	m.h.alatt	m.h.alatt	
Ammónium mg/l	m.h.alatt	m.h.alatt	
o-foszfát mg/l	m.h.alatt	m.h.alatt	
Szulfát mg/l	2306.5	2056.5	250.0
Kálium mg/l	2.4	1.9	
Nátrium mg/l	10.0	2.9	200.0

A kapott eredmények a fedőüledékről sok mindent elárulnak. A magas összes keménység (Ca, Mg) és lúgosság (HCO₃) értékei a nem csak a fedő kőzetek karbonátos környezetben való leülepedésére, hanem a beszivárgásra is utalnak. Valószínűsíthető, hogy nagy távolságon vagy/és hosszú időn keresztül jutott le a barlangba a csepegő víz. A szulfát-ion koncentráció, amely a kőzetben lévő pirít újraoldódásának az eredménye, is ezt támasztja alá. Az alacsony nátrium-tartalom a tengeri ülepedés ellen szól.

Barlangi kitöltés-vizsgálatok

Mintákat vettünk a későbbi kőzettani vizsgálatokhoz, figyelve a barlang eredeti állapotára. A Cserszegtomaji-kútbarlangban a Fekete-ágban vettünk vizsgálandó mintákat: eddig szakirodalomban ismereteink szerint nem beazonosított képződmény mintákat. A minták vizsgálatának eredményéről várhatóan a jövő évi jelentésünkben áll módunkban beszámolni.

Vízmintagyűjtő elhelyezése a barlang D- i ágában

Rovartani vizsgálatok:

A két éve megkezdett rovarani vizsgálatok eredményei még nem készültek el. Katona Lajostól kapott információk szerint a vizsgálat folyamatban van, érdekes eredmények várhatóak.

Feltáró kutatás:

A barlang bejáratánál a Kút kuszoda környékén folytattunk feltáró kutatást. Egy agyagbefolyást értünk el, melynek a kitermelését folytatjuk. Érdekessége lenne az, hogy a barlang eddig ismert járatain kívülre vezet, ha túl tudunk jutni rajta.

A Kútbarlangban kiadott barlanglátogatási engedélyeknél kérjük felhívni a túrázó csoportok figyelmét arra, hogy a kútban elhelyezett elektromos szerelvényekre figyeljenek oda, mert csoportunk nem győzi javítani, mert lerugdallják a lámpákat. Valamint a kihelyezett poligonpontokra sem figyelnek- leverik, áthelyezik. Továbbá nem értünk egyet azzal, hogy 10 – 14 fős csoportoknak adnak ki látogatási engedélyt, a barlang ekkora létszámú látogatottsága csak a barlang képződményeinek pusztulásához vezet.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Csersegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Bözse - barlangban

2014 – ben végzett munkájáról

A 2014. évben terepbejárásaink során figyelemmel kísértük a barlang állapotát, állagváltozást nem tapasztaltunk.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Csersegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Újévi kéklik - barlangban

2014 – ben végzett munkájáról

A 2014. évben nem történt változás a 2013. évi jelentésünkben leírtakhoz képest. A 2012. évi jelentésünkben leírtakban, miszerint a keszthelyi Balatoni Múzeum igazgatójával Havasi Bálinttal a 2011. évben történt újabb egyeztetés során kiderült, hogy mivel a múzeum korábbi igazgatója (Dr. Müller Róbert) idején fedezték fel a tárgyi leleteket így az ő kezelése alá kerültek, nem tisztázódott egyértelműen a leletek helye a múzeumban. A 2003 – ban feltárt értékes leletek felfedezésekor jelentés született, mely tartalmazza, hogy csoportunk az újabb archeológiai vizsgálatokig nem végez feltáró tevékenységeket. Csoportunk ezt maximálisan be is tartotta, azonban az archeológiai feltárás nem kezdődött meg 2006 – 2014 – ben sem (a 2011 – ben Havasi Bálint igazgató Úrral történt egyeztetés után – ekkor átadtuk a leletekről készült rajzokat és elhelyezkedési térképeket) ígéretet tett további vizsgálatokra, amiben azóta sem történt előrelépés.

2014. évi terepbejárásaink során figyelemmel kísértük a barlang állapotát, abban változást nem tapasztaltunk.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Apalányai - barlangban

2014 – ben végzett munkájáról

A bányászati tevékenység miatt veszélyeztetett barlang állapotát 2014- ben is figyelemmel kísértük. Rongálódást a barlang állagában nem tapasztaltunk, viszont a bánya területe egyre nő.

A barlang egy újabb adott szakasz feltárása óvatosságot és odafigyelést igényel, mivel a korábbi években végzett feltárás során egyedülálló fauna került felfedezésre a barlangban és az akkori szakértői megállapítás szerint a barlangban várható további paleontológiai leletgyűftes felfedezése, így a depo folyamatos átvizsgálást igényel. A barlangban viszont csak bányászati tevékenység után vagyunk hajlandóak végezni kutatást, a robbantások elmaradása után. Azt gondoljuk, hogy utána is nagy odafigyelés mellett. Csoportunk a bányászati tevékenység során történő robbantásokról faxon kap értesítést.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Húsvéti ülfás - barlangban

2014 – ben végzett munkájáról

Emberi erőforrás hiányában a 2014. évben figyelemmel kísértük a barlang állapotát, abban változást nem tapasztaltunk. További feltáró kutatásra irányuló tevékenységünket megnehezíti (a barlangban jelenleg 20 méteres mélységnél vagyunk) hogy igen kis létszámban vannak jelen csoportunk aktív tagjai. Az aknából a vödör felszínre kerüléséhez több szinten beállt emberi irányításra van szükség, Ahhoz, hogy haladhassunk feltétlenül szükséges a felszínre szállítani a depót – az aknában nincs elegendő hely a halmozáshoz, a barlang továbbra is lefele tartó irányultságot mutat aláhajlásokkal és huzatjelenséggel. Azonban ha lassabb tempóban is, de mindenképpen – ahogy lehetőségeink engedik végeztük és a jövőben is folytatjuk a feltáró kutatást.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Rezi - barlangban

2014 – ben végzett munkájáról

A barlangban végzett feltáró kutatás során hangsúlyosan figyelembe kell venni, hogy a barlang laikusok által való látogatottsága is megnőtt a Rezi vár turisztikai jelentősége következményeképpen, a barlangban feltáró kutatást emberi erőforrás hiányában 2014. évben nem végeztünk.

A 2014. évben végzett terepbejárásaink során is figyelemmel kísértük a barlang állapotát: változást nem tapasztaltunk.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csupak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

□

**Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Lovaskatona 3.sz. - barlangban
2014 – ben végzett munkájáról**

A barlangban feltáró kutatást a 2014. évben nem végeztünk, a 2014. évben terepbejárásaink során figyelemmel kísértük a barlang állapotát, amiben változást nem tapasztaltunk.

Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2015. február 11.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csupak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Korbély Barnabás r.

Kutatási jelentés

a

**Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Ilona – völgy, Púpos – hegy, Vár – hegy, Meleg – hegy
karsztos területein
2014 – ben végzett munkájáról**

Emberi erőforrások hiányában 2014 – ben csak figyelemmel kísértük az egyes barlangok és barlangindikációk állapotát.

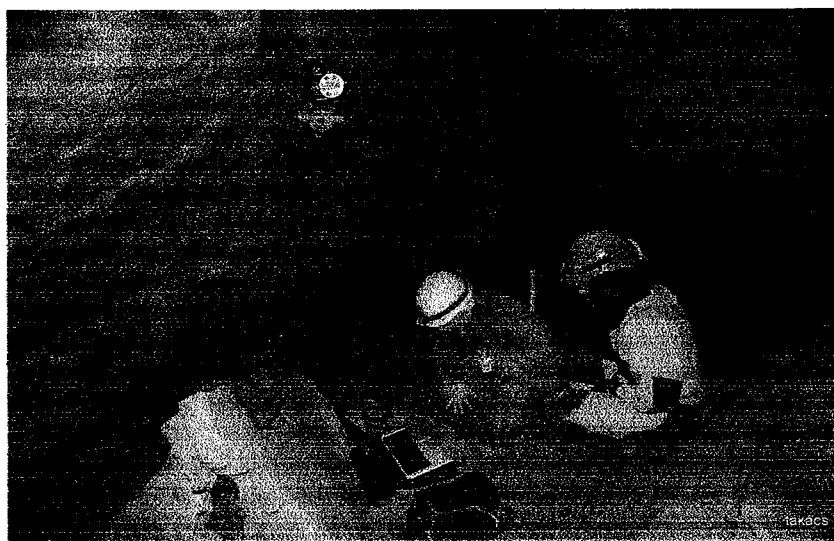
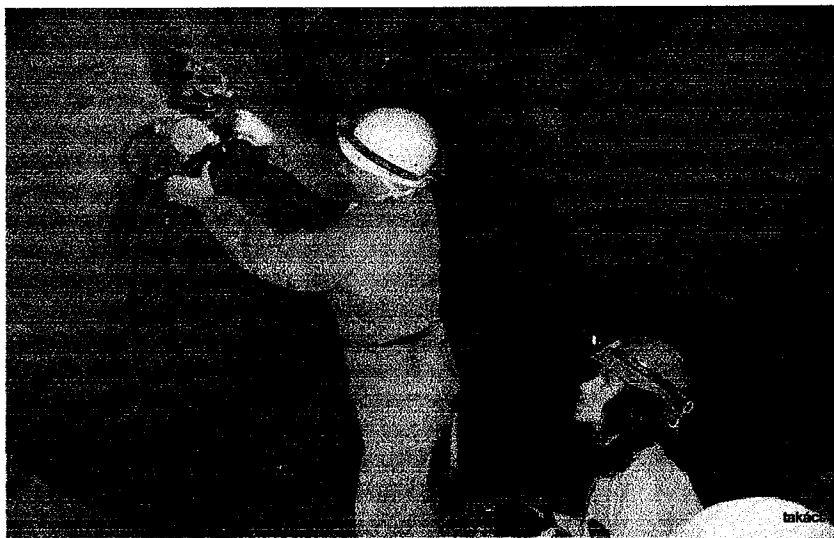
Tisztelettel:

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2015. február 11.

CSOPORTÉLET

Részt vettünk a Pagony Barlangkutató Csoporttal a budapesti Pál – völgyi – barlangban és Ferenc – hegyi – barlangban, valamint a Szemlő – hegyi - barlangban végzett klimatológiai vizsgálatainak tanulmányozása céljából.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

CSEERSZEGTOMAJ

Barát u. 3.

8372

Tel.: 06 – 30/ 2608 356

e-mail: labirint@t-email.hu

Kutatási terv 2015.

Kutatási program

2015. évi kutatási programunkban az alább felsorolt feladatokat tervezzük végrehajtani:

I. Feltáró kutatás

- 1. Az Apalányai – barlang állapotát a közeli bányatevékenység miatt folyamatosan figyelemmel kísérjük, az Újévi kétlik – barlang kutatását ha a múzeum ad irányelveket, csak akkor tudjuk folytatni.**
- 2. Rezi község közigazgatási területéhez tartozó 2004. évben már megkezdett feltáró kutatásokat folytatjuk: elsősorban a Húsvéti ülőfás – barlangra koncentrálunk, de ha energiánk engedi Ilona árok; Rezi vár- barlang, Lovaskatona 3.sz.- barlangban is megkísérelünk további feltáró kutatásokat.**
- 3. Csereszegtomaji kútbarlang kutatását nagyban befolyásolja a CO² jelenléte, ezért a barlangban a Helikon-, Lovassy- terem Ny- i végpontjainak, a Helikon – terem tölcserének feltáró kutatása mellett, ha az időjárási viszonyok engedik az Alba Regia- terem végpontjainak feltáró kutatását is szeretnénk folytatni. Tervezzük a Szabó Pál Zoltán – teremben talált „Alsó szint” ácsolatának helyreállítását és továbbkutatását. Valamint nagy hangsúlyt fektetünk a kút környéki járatok végpontjainak bontására további lehetséges járatok, termék feltárása céljából. Valamint a 2015. évben folytatjuk a 2014. évben megkezdett vízminták vételét és annak vizsgálatát**
- 4. A 2009. évben felfedezett Bözse – barlang feltárását tovább folytatjuk.**
- 5. Az Acheron kútbarlangban folytatjuk a további tudományos vizsgálatokat, valamint a barlang DK- i ágának átvizsgálását**

II. Klimatológiai vizsgálatok

A debreceni ATOMKI nyomdetektorait, valamint a Veszprémi Egyetem Radiokémia Tanszékéről Kávási Norbert nyomdetektorait továbbra is cserélnénk, ha az együttműködő partnerek is akarnák. Valamint 2011. évben felvette csoportunkkal a kapcsolatot a zirci Múzeumtól Katona Lajos rovarcspadák elhelyezése és cseréje céljából, e vizsgálatokat a 2015. évben is folytatjuk.

III. Térképezési munkálatok

Feltáró kutatásaink eredményessége esetén az I. – s pontban megjelölt barlangok térképezését folyamatosan végezzük.

IV. Barlangok állapotának megóvása

Ha a Húsvéti ülőfás- barlang továbbkutatása során eredményt érünk el (jelenleg 20 m), akkor a barlang megóvása érdekében szükségessé válik a barlang zárhatóvá tétele, melynek megvalósítására tervet készítünk melyet a Barlangtani Intézet engedélyezésével, Rezi község Önkormányzata támogatásával megvalósítunk. Az I. – s pontban felsorolt barlangok kutatása során a barlangvédelmi szempontokat szigorúan figyelembe vesszük. Ezen barlang bezárása megítélésünk szerint még nem indokolt. A barlangok állapotát a kutatásaink szünetében is folyamatosan ellenőrizzük.

V. Csoport élet

Túrákat tervezünk Magyarország barlangjaiba 2015 - ben; Aggteleki karszt és Budai barlangok meglátogatása a célunk.

A barlangokba végzendő munkáink során maximálisan szem előtt tartjuk az élet, természet és barlangvédelmi szempontokat.

Cserszegtomaj, 2015. február 11.

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök

Készült: 4 példány

Kapják:

1. Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság (e-mail + posta)
2. NYUGAT – DUNÁNTÚLI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI FELÜGYELŐSÉG (e-mail + posta)
3. Labirint KBSE irattár
4. MKBT (e-mail)